

Prisbelönt arbetssätt i Karlstad

Gynekologisk onkologimottagning

**”Svårt att förstå varför inte
alla jobbar som vi gör på vår
gyn-onkologiska mottagning”**

”Hela mottagningen är en sådan oas. Trots att de arbetar med en tung patientgrupp känner man redan när man kliver in genom dörren att alla är på rätt plats och trivs med sitt arbete.”

Dessa ord, som kommer från den tacksamma patienten Jessica Dahlin, bidrog till att gynekologiska onkologimottagningen vid Centralsjukhuset i Karlstad i höstas fick Patientpriset 2020 av Forum för Healthpolicy.

Juryns motivering lyder:

Gynekologiska onkologimottagningen är ett fint exempel där samarbete sker över gränserna, patienten är i centrum, alla läkare är pålästa om patientens tillstånd och de digitala verktygen fungerar. Patienterna vittnar om en verkligt patientcentrerad vård, med en koordinerande kontaktsjuksköterska som är spindeln i nätet.

Här berättar en handfull stolta medarbetare om den välfungerande verksamheten på mottagningen där helhetstänk, kontinuitet, samordning, smidig logistik och tätt teamarbete är några av nyckelorden:

Emma Johansson, barnmorska och kontaktsjuksköterska:

”Jag har varit anställd inom kvinnosjukvården i 15 år. Sedan fem år arbetar jag på gyn-onkologiska mottagningen och jag trivs väldigt bra med att arbeta med den här patientgruppen.»

Under några år roterade jag mellan den här mottagningen och förlossningsvården, två olika delar av livet. Det som lockade mig att stanna här på gyn-onkologen är att man kan skapa längre relationer med patienterna, att man får följa dem under hela vårdprocessen, oavsett utgång. Vi har även ett nära samarbete med det palliativa teamet.

Eftersom vi är en liten enhet där allt är samlat på ett ställe – utredning, diagnos, behandling, (både kirurgi och cytostatika) och uppföljning – får vi en helhetsbild av patienten. Den enda strålbehand-

ling vi inte utför här i Karlstad är brakyterapi, den görs i Örebro, men vi hjälper alltid patienten med all logistik, all planering och alla bokningar oavsett vilken behandling det gäller. Alla sjuksköterskor här är utbildade kontaktsjuksköterskor och patienten kan ringa oss vid behov. Om det är jourtid ringer de till avdelning 14 som vi har ett nära samarbete med. Eftersom de kan ringa direkt till vår avdelning där vi har direktinläggning behöver de aldrig gå via akuten (förutom nu i coronatider om de har förkylningssymtom).

Att kunna arbeta på ett så genomtänkt sätt är verkligen givande och att vi fick det här fina priset visar att även patienterna uppskattar det vi gör.”

Margareta Bergdahl, gyn-onkolog:

”Jag har varit verksam som gyn-onkolog sedan 80-talet, bland annat på Radiumhemmet i Stockholm. Ursprungligen kommer jag från Karlstad och 2005 lockades jag tillbaka hit av en kollega, en tumörkirurg som jag träffade på en kongress i USA.

Jag måste säga att mitt arbete här på gyn-onkologen är min bästa tid i vården överhuvudtaget. Det är utan tvekan det bästa jobb jag har haft. Här finns inget av den fragmentariska vård som präglar storsjukhusen, här finns istället en fantastisk kontinuitet – vi ser patienterna hela vägen och gör i princip allt själva, inklusive uppföljningar efter fem år. Det finns hög kompetens på varje nivå. Hela verksamheten präglas av ett teamtänkande där alla drar åt samma håll och där vi anpassar oss efter patienten.

Det var några kirurger här som för några år sedan började driva detta arbetssätt, med målet att hålla ihop vården. Det krävs en bra ledning för att arbetet ska fungera, men vi har ingen administration över oss som bara växer och växer. Man måste våga tro på människors egen kraft, inte låta ”pappersnissar” hålla på med meningslös ”effektivisering”. Det som är bra är att vårt arbetssätt sprider sig som ringar på vattnet tack vare nya unga blivande chefer som har sett hur vi arbetar och lärt sig att det fungerar.

Så varför ser verksamheten inte ut så här på andra mottagningar? Ja, det är en fråga som vi ofta ställer oss, vi tycker nog allihop att det är närmast obegripligt.”

Johanna Oskarsson, *nybliven onkologisjuksköterska:*

"Jag har varit här i tre år och blev nyligen färdig med min vidareutbildning till onkologisjuksköterska. Sedan 2011 har jag arbetat inom hematologisk cancervård och i hemsjukvården. Det bästa med att arbeta här är kontinuiteten, att vi är med patienten hela vägen. Vi har kompetens att ge psykosocialt stöd

och tröst i alla skeden av vårdprocessen, som ibland kan vara svårt. Eftersom vi är en professionell arbetsgrupp har vi förmåga att distansera oss emotionellt och vi har alltid möjlighet att prata i gruppen om sådant som känns svårt att hantera."

Veronica Englund Lekiqi, sjuksköterska:

”Jag blev färdig sjuksköterska 2006 och arbetade på avdelning 14 på Kvinnosjukvården fram till 2010. Efter några år på onkologen är jag sedan 2014 anställd här på mottagningen, jag har alltid haft mitt hjärta i cancervården och stortrivs. Snart börjar jag min tvååriga utbildning till onkologisjuksköterska, och precis som mina kollegor är jag också kontaktsjuksköterska. Vi sköter allt som rör patientens vård från A till Ö, bokar remisser, planerar inför operation och liknande. Hela tiden har vi en tät kontakt med patienten och förklarar vad vi gör. Patienten ser samma ansikten varje gång de kommer hit och alla här känner till alla våra patienter. Det blir personligt och gör att patienten känner sig trygg. Eftersom vi är en så liten enhet och håller allt samlat här är det ingen som ’ramlar mellan stolarna’.

Det är ett mycket givande arbetsätt där vi kommer patienterna väldigt nära. Vi har även ett bra och viktigt samarbete med andra professioner och andra team. Det finns ingen hierarki här. Det är självklart att vi till exempel deltar på patologronder och vi är oftast med när läkaren har speciella, svåra samtal med patienten.”

Det var patienten Jessica Dahlin som nominerade mottagningen till Patientpriset. Efter att ha valsat runt i primärvården länge utan att hennes äggstockscancer upptäcktes är hon oerhört tacksam över att äntligen ha fått god, professionell vård och inte minst ett gott bemötande.

Alla sjuksköterskor på mottagningen är kontaktsjuksköterskor och det är en självklarhet att man arbetar tillsammans i team, utan hierarkier.

Ulrika Bengtsson, sjuksköterska:

”Jag har arbetat här sedan 2011 och har precis börjat min specialistutbildning till onkologisjuksköterska. Precis som de andra är jag kontaktsjuksköterska men mina arbetsuppgifter är mest administrativa. Jag bokar besök och behandlingar, sköter operationslogistik, ger rådgivning per telefon, förbereder för konferenser, håller i studier

– just nu har vi till exempel en pågående studie om smärtlindring vid robotoperation. Att följa patienterna under lång tid ger oss en viktig helhetsbild av var och en. Det är underbart att arbeta med denna patientkategori, jag älskar verkligen det här jobbet och jag brinner för kvinnorna i Värmland.”

Jessica Dahlin,

45 år, fysioterapeut, handläggare
på Försäkringskassan och patient:

”Det var jag som nominerade hela enheten till det mycket välförtjänta Patientpriset. Jag har äggstockscancer och har hängt på den här mottagningen sedan december 2017 efter en hel del tråkiga erfarenheter på andra vårdinstanser med bland annat kraftigt förseiad diagnos och dåligt bemötande. Utan att gå in på detaljer kan jag säga att jag inte är jätteimponerad av primärvården eller akutmottagningen.

På den här mottagningen är jag en person som räknas och blir sedd. Jag är inte en diagnos utan en del av teamet. Det går alltid att få tag i Emma Johansson som är min kontaktsjuksköterska, eller någon annan som också vet vem jag är. Det är en sådan trygghet att veta att man bara behöver ringa ett telefonnummer för att få hjälp, särskilt för mig som bor i Arvika. Under sjukdomsprocessen, bland annat efter operationen, har jag periodvis varit inlagd på avdelning 14 men de har ett tätt samarbete med mottagningen och kan min sjukdomshistoria. Mina behandlingar, cytostatika, Avastin och blodtransfusioner, har jag alltid fått på mottagningen.

Jag har drabbats av återfall i sjukdomen flera gånger och vet nu att jag är bärare av BRCA-genen, som ger för-

höjd risk för äggstockscancer. Min syster är också bärare av denna gen och även hon går nu på förebyggande kontroller här på mottagningen. Vi är båda aktiva medlemmar i Nätverket mot gynecologisk cancer och har tillsammans spelat in en podd (Gyncancer.se/gyncancerpodden).

Just nu mår jag ganska bra, men tyvärr funkade inte behandlingen med PARP-hämmare på mig.

De som arbetar på denna mottagning ser verkligen inte bara oss patienter utan hela familjen, de frågar alltid hur det är med mina två barn. Det är ett helt enastående team och jag hoppas att uppmärksamheten runt priset kan leda till att regionen har skrinlagt eventuella planer på nedläggning. Så här skrev jag i ett blogginlägg i september:

”Om alla patienter kunde få kompetent hjälp på rätt nivå redan från början skulle man frigöra resurser inom vården utöver det mänskliga lidande som skulle sparas.”

Se hela inlägget här:

<https://healthpolicy.se/2020/09/02/patientprisvinnarens-resa-genom-var-den/>

DETTA ÄR GYN-ONKOLOGISKA MOTTAGNINGEN I KARLSTAD

Upptagningsområdet är hela Värmland.

På mottagningen arbetar två undersköterskor som roterar med varandra, fem kontaktsjuksköterskor och fem läkare (två gyn-onkologer och tre tumörkirurger).

Utöver att ge runt 500 cytostatikabehandlingar per år tar man hand om patienter som kommer för omläggning av picc-line och pyelostomikatetrar, blodtransfusioner, buktappningar med mera.

Mottagningen har daglig telefonrådgivning och möjlighet att erbjuda bedömning av biverkningar som kan härledas till tumörsjukdomen eller behandlingen.

På mottagningen arbetar kontaktsjuksköterskorna även med bokningar från remisser och väntelistor, inskrivningar och kallelser till operation och deltar på operationsplanering, strålrondd och lokal och regional MDK.

EVELYN PESIKAN
FRILANSJOURNALIST OCH MEDICINSK SKRIBENT
FOTO: ÖYVIND LUND

